

Verlag VBMK Regiobijeenkomst 'Gezocht kerkbestuurder M/V' **27 juni 2019, Nicolaikerkerk Utrecht**

Centraal thema bij de VBMK is het kerkbeheer en de wijze waarop we dat verder kunnen professionaliseren. In deze eerste regiobijeenkomst van 2019, die werd georganiseerd samen met de Vereniging Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB), stond het besturen van kerkgebouwen, van kerkelijke gemeenten en van parochies centraal. Hoe vinden we goede bestuurders? Uit de reacties bleek de urgentie en de actualiteit van het thema.

De gastheer, de Protestantse Gemeente Utrecht, sprak bij monde van Frans Ritmeester, directeur van het kerkelijk bureau, niet alleen een woord van welkom, maar complimenteerde de VBMK met de keuze van het thema van de middag.

Er leven nog veel verouderde opvattingen over besturen. Besturen is geen vrijblijvende zaak meer, aldus de eerste spreker Marc Dijkstra. Marc is ondernemer en ervaren toezichthouder en commissaris bij bedrijven en ook bij non-profitinstellingen. Kerkbesturen, Raden van Toezicht en Raden van Commissarissen verschillen in essentie niet zo veel. Ze functioneren alle in een complexe omgeving. Ze hebben dezelfde opgaven op gebieden als diversiteit, stakeholdermanagement, toezicht en bedrijfsvoering. Goededoelenorganisaties hebben ook met vrijwilligers te maken. De tegenwoordige bestuurder kan ook heel kritisch zijn. "Zacht in relaties maar hard op de inhoud". Geen mantel der liefde maar de juiste vragen stellen. Doen we de goede dingen? Is er een plan? Hij of zij stelt zich pro-actief op. De suggestie om bij de werving van nieuwe bestuursleden te vissen in een bredere vijver, riep de vraag op 'hoe dan?'. Eerst een profielschets opstellen en daarna misschien gewoon adverteren, was het advies.

Kijken we niet te veel naar ons zelf en naar binnen? Denken we niet te veel in bekende patronen? Moeten we niet meer vanuit de ander denken, vanuit het idee dat ieder die helpt, welkom is, dat we samen bezig zijn aan een reis naar de toekomst? Met Bijbelse verwijzingen zette Jos Aarnoudse, directeur van de VKB, aan tot een andere manier van kijken en werken die kerkbestuurders van nu kan bemoedigen. Jos zoekt naar en geeft een aanzet tot 'het inspirerende verhaal'. Hij heeft ook praktische tips: compromissen zijn niet altijd de beste oplossing. Wees duidelijk. Geef aan waarom je juist hem of haar wilt voor je kerkbestuur. Zoek twee nieuwe bestuurders tegelijk: die kunnen elkaar inspireren.

Door de verticale structuur en cultuur is het besturen in een rooms-katholieke omgeving een heel andere opgave, aldus Petra Stassen. Vanuit Kerkelijk Waardebeheer, onderdeel van de KKA en de KKR van de Silas Groep, heeft Petra ruime ervaring met de daar heersende bestuurscultuur. Basale vragen komen aan de orde. Wat is het doel van de kerk? Wat is besturen? Wie kan het? En waarom is het bij kerken – waar theologie de basis is - zo ingewikkeld? Dat brengt haar op de rol van de vrouw in de kerk en in het bestuur. Kerken hebben vrouwen nodig in het bestuur. Ze hekelt apenrots gedrag, zelfgenoegzaamheid en wijdlopigheid, eigenschappen die ze vooral bij mannen tegenkomt. Maar ook vrouwelijke onderdanigheid, afwezigheid of desinteresse bevallen haar niet. Succes- en faalfactoren worden in haar omgeving nog te veel door mannen bepaald. Ze eindigt met de toepasselijke suggestie 'Waardeer dat God man en vrouw schiep'.

De discussie ging over empowerment van vrouwen en over nieuwe vormen van werving van kerkbestuurders. Het mannelijke gehoor kreeg suggesties mee om ongewenst aan mannen toegeschreven disfunctioneel gedrag te herkennen en te bestrijden.